prvem škodljivcu so vsi naši strokovni listi poročali že obširno in so za njega pokončavanje nasvetovali že nešteto sredstev z večjim ali manjšim uspehom. Na rogovilčeka pa je menda v naši javnosti, v neki številki »Kmetovalca« pred par leti prvič opozoril kmetijski svetnik g. Rosman. Ker se ta plevel vedno bolj širi in ker vsled nepričakovano nagle razmnožitve naše kmetovalce vedno bolj plaši in bega, bodem opisal na kratko še jaz tega škodljivca.

Rogovilček je v naših krajih šele prav kratko dobo znan in radi tega ga ljudstvo povsod drugače nazivlje. Ponekod ga nazivljejo kot »novo zel«, drugod, posebno v laškem okraju, pa je znan pod imenom »hudoletnica«, amerikanska in fabriška zel, divja ajda, divja brežuljka itd. V Gornjemgradu ga imenujejo »graščinska favšija«, ker se je menda v večjem obesgu prvič pojavil na ondotnih graščinskih poljih. V celjski okolici je splošno znan pod imenom: hudičeva zel.

Ta plevel je doma v južni Ameriki in se je pojavil v Evropi prvič šele leta 1807. Kljub temu, da spada škodljivec torej k tropičnim, enoletnim rastlinam, je njegovo seme popolnoma neobčutljivo za mraz.

Rogovilčka najdemo po vseh zemljiščih ter raste izredno hitro, cveti in zori neprestano od meseca junija do pozne jeseni. Seme dozori v par dneh celo, ako rastlino v cvetju izruvamo in jo pustimo ležati na tleh. V zemlji se nahajajoče seme obdrži kaljivost jako dolgo ter vzkali še po par letih, ako pride pri obdelovanju na površje.

Kakor za vsako bolezen in za vsakega škodljivca velja tudi pri zatiranju tega plevela kot najučinkovitejše sredstvo staro pravilo: bolje zabranjevati, kakor pokončevati! Radi tega se tudi rogovilčka najlažje ubranimo, ako preprečimo po možnosti vsako zapleveljenje naših kulturnih zemljišč s plevelnim semenom. Sejati je le skrbno prečiščena žitna semena in je zabranjevati, da bi se rogovilčkovo seme zasejalo na našem polju s sosednih zapleveljenih zemljišč. Ta način zatiranja pa je mogoč in uspešen samo, ako se loti pokončevanja celi prizadeti okraj in uničujemo plevel, kjerkoli ga najdemo, tudi po pustih zemljiščih in na pašnikih. To delo je začeti kolikor mogoče zgodaj, pred prvim cvetenjem, in je uničevanje tekom leta večkrat ponoviti. Izruvane rastline že iz prej navedenega razloga ne smemo pustiti ležati. S skrbnim in pogostim okopavanjem bomo posebno njive z okopavinami lahko očistili plevela. Kjer je zapleveljenje že zelo močno in splošno moramo zatiranje rogovilčka ponavljati par let, ker z obdelovanjem spravimo vedno novo seme na površje.

Škodljivcu pridemo v okom tudi s primernim kolobarjenjem. Po žetvi je strnišče takoj plitko preorati, da seme vzkali, ozeleneli plevel pa pokončujmo s pogostim branajem. Preveč zapleveljene njive kaže posejati s krmskimi rastlinami, predvsem z lucerno, ali pa spremeniti jih začasno v umetne travnike.

Zatiranje z raznimi kemičnimi sredstvi se je le v redkih slučajih obneslo. Dobre uspehe je bilo po izjavi nekega tovariša na Koroškem zaznamovati z uporabo apnodušika in sicer pri lucerni. Apnodušik, posejan po ozelenelem lucerništču, je močno oviral razvoj rogovilčka, ne da bi lucerni znatno škodoval. Med zelenimi okopavinami pa plevel žal ne moremo pokončevati z navedenim sredstvom, ker bi le-to preveč ožgalo tudi kulturne rastline.

Opomniti je tudi, da se rogovilček na krompiriščih, na katerih se krompirjevka zgodaj posuši — ponekod že meseca julija — naravnost umetno goji. Radi tega kaže v krajih, zapleveljenih močno po rogovilčku, saditi po možnosti le pozno zrel krompir, katerega krompirjevka ostane do pozne jeseni zelena. Naravno je zelo priporočljivo, ako hočemo ohraniti krompirjevko zdravo in zeleno, in hočemo s tem zabraniti tudi bohoten razvoj raznega plevela, pred vsem rogovilčka, škropiti krompir redno tudi z raztopino modre galice in apna, kakor delajo z uspehom v vseh naprednih krajih.

F. Wernig, kmet. ref.

Nekaj o lovskem zakonu.

Iz laškega okraja nam iz kmetskih krogov poročajo in pozivljajo narodne in oblastne poslance, da se pri sestavi novega lovskega zakona vpoštevajo želje kmetskega stanu, ki največ trpi vsled škode, katero mu povzroča divjačina. Navajajo se primere, iz katerih je razvidno, da so lisice v eni sami občini odnesle 61 kokoši in 1 puro. Kje pa je škoda, katero so na poljih napravili jazbeci, divje svinje, srne in fazani? Pri enem samem posestniku so zajci objedli 265 mladih sadnih dreves. Pozivljajo oblastne poslance, da pri sestavi in razmotrivanju novega lovskega zakona vpoštevajo v prvi vrsti kmetski stan ter da bi imeli posestniki pravico, divjačino, katera jim na poljskih pridelkih dela škodo, enostavno pobiti. Ker je sedajni zastareli lovski zakon faktično tako okoren, prosimo, da spravi oblastna skupščina pri prvi priložnosti novi lovski zakon v razpravo, oziroma v pretres ter da se naša upravičena prošnja v največji meri tudi vpošteva. Dejstvo je, da škoda, katero povzroči divjačina na polju kmetskemu stanu, prekorači v ogromni višini denarno svoto, katero dobivajo občine od posameznih najemnikov lova. — Umestno bi bilo, da bi tudi v posameznih slučajih imele pravico občine, oziroma njih odbori, v lovskih zadevah soodločevati.

— — —

Stanje vinogradov. Splošno se sodi, da vinogradi letos niso obloženi. Lepo vreme pa je povzročilo bujno rast in lep razvoj grozdja, ki je ostalo zdravo. Trtne bolezni niso nastopale v večji meri in ako bo ugodno vreme trajalo še dalje, se tudi ni bati, da bi povzročale večjo škodo. Oidij, ki ljubi vročino, se vsled marljivega in letos učinkovitega žveplanja ne razvija. Sicer se tuintam pokaže na kaki jagodi, ali si izbere posamezni trs, v večjo škodo pa ne nastopa, ker ga vinogradniki takoj uničijo in zabranijo razširjanje z marljivim žveplanjem. Glede kvantitete se obeta boljša trgatev kot lani, vendar pa bo ostala trgatev precej pod normalo. Kakovost pa bi znala biti izvrstna, ker je razvoj za 2—3 tedne naprej, ako ne bo daljšega dežja, kar bi povzročalo pokanje jagod in gnilobo. Morda pa bo letošnja kapljica slična oni leta 1917 in 1921, kar bi posebno želeli našim skrbnim vinogradnikom, ki trpijo že več let vsled neugodnega vremena in vinske krize. Vinske zaloge so že precej izčrpane. Vsled lastnega konzuma in zadnjih neugodnih let v drugih državah se je precej našega vina izvozilo v zadnjem času na Francosko, v Avstrijo in celo na Madžarsko. Strokovni listi cenijo stare zaloge v Dalmaciji na 30.000, v Banatu in na Hrvatskem na 60.000, in mislim, da ni seženo previsoko, ako cenim zaloge v Sloveniji na 10.000 hl. Do novega leta bo domači konzum porabil te pičle zaloge, če tudi bi bila večja. O cenah novemu moštu se še ne more govoriti, dokler ne pride grozdje pod stiskalnico.

Okrajni zastop v Ptuju — prodaja sadja in vrbja. Okrajni zastop v Ptuju prodaja vsako leto dražbenim potom ob gotovem času sadje ob okrajnih cestah in vrbje v prodni jami v Dornavi ter to prodajo vedno tudi pri cerkvah posameznih župnij na običajen način in pa po časopisih razglasi. Navzlic temu pa pridejo naknadno vedno še ljudje ter se pritožujejo, da bi se bili radi te prodaje udeležili, pa niso o tem ničesar vedeli. Lansko leto, ko je bila obilna sadna letina, se je za prodajo sadja ob okrajnih cestah v področju okrajnega zastopa ptujskega zanimalo veliko ljudi, kateri so si ob prodaji nakupili sadje za svojo domačo uporabo. Letos pa, ko je v splošnem sadna letina slabejša od lanskega leta, se ljudje za prodajo sadja še bolj zanimajo ter dnevno povprašujejo, kedaj se bode ta prodaja vršila in pa kedaj se bo prodajalo vrbje v prodni jami v Dornavi za pletenje gospodarskih košev in drugih pletenin. Vsem, kateri se za prodajo zanimajo, se tem potom izrecno naznanja, da je sadno drevje ob okrajnih cestah le deloma obrodilo ter ga je tudi v ptujskem okraju v splošnem zelo malo. Ob nekaterih cestah, kakor n. pr. ob Krapinski cesti od Pobrežja (»Suha veja«) proti Majšbergu in pa od Ptuja proti Spuhlji so posamezna drevesa zelo polna, drugod pa zopet manj, veliko drevja je pa popolnoma praznega. Da bodejo interesenti o letošnji prodaji sadja in vrbja v področju ptujskega okrajnega zastopa čimbolj obveščeni, se naznanja, da se vrši letos ta prodaja po naslednjem redu: V nedeljo, dne 7. avgusta, ob dveh popoldne, se prodaja vrbje v prodni jami v Dornavi. Vsak izdražitelj plača izdražbano vrbje takoj na licu mesta ter ga prevzame v lastno odgovornost, razen tega je pa tudi dolžan, vrbje po pri prodaji danih navodilih porezati, da se z napačnim rezanjem gojenju vrbja ne škoduje. Sadje se pa bo prodalo po naslednjem redu: 1. V pondeljek, dne 8. avg., ob okrajni cesti Ptuj—Maribor z začetkom ob 8. uri na G. Bregu pri Ptuju, potem pa okroglo ob 11. uri ob okrajni cesti Hajdina—Račje z začetkom pri Sv. Kungoti proti Hajdini in približno ob enih ob okrajni cesti Hajdina—Pragersko. 2. V torek, dne 9. avgusta, ob okrajni cesti Turniše—Cvetlin in sicer z začetkom ob 8. uri pri turniškem kovaču proti Št. Vidu in popoldan ob enih ob okrajni cesti Ptuj—Krapina in sicer v smeri od Majšberga proti Suhi veji. Ob štirih popoldan pa ob okrajni cesti Ptuj—Rogatec z začetkom pri posestniku g. Pintariču na Zgornji Hajdini. 3. V sredo, dne 10. avgusta, ob okrajni cesti Ptuj—Zavrč z začetkom ob 8. uri pri rogozničkem mostu v Budini proti Spuhlji in odtod proti Bukovcem, ob enih popoldan pa od Spuhlja proti Gorišnicom. 4. V četrtek, dne 11. avgusta, ob okrajni cesti Ptuj—Ljutomer z začetkom ob 8. uri pri gostilni g. Marčinko v Rogoznici, odtod pa proti Dornavi, potem pa ob okrajni cesti Ptuj—Gornja Radgona v Pacinju. Tudi sadje plača vsak zdražitelj takoj na licu mesta ter prevzame istega v lastno odgovornost, obenem pa je dolžan, drevje ob snemanju sadja pred poškodovanjem dobro čuvati.

Specijalna kmetijska šola v Št. Juriju pri Celju javlja, da se začne 12mesečni tečaj za šolsko leto 1927-28 početkom oktobra. Sprejemni pogoji so isti kot za tekoče leto. Na zavod se sprejme 30 gojencev in sicer 20 kot državne gojence na prosta mesta, 10 kot privatne gojence na plačujoča mesta. Prosilci za državna prosta mesta morajo vložiti svoje prošnje pri sreskih poglavarstvih vsaj do 10. septembra, kjer je po odredbi ministrstva določena tudi posebna komisija, ki je dolžna odbrati sama vsaj dva primerna fanta (kmetska) iz sreza za vstop v šolo. Ti odbrani so deloma tudi oproščeni kolekovanja prošenj. S 15. septembrom pošljejo srezi potom velikega župana zbrane prošnje upravi šole, ki definitivno odloča glede sprejema. Prosilci za prosta mesta morajo biti le iz mariborske oblasti, nad 16 let in po možnosti ne nad 19 let stari, ki so dovršili vsaj štiri razrede osnovne šole in so telesno zdravi. Biti morajo kmetski sinovi, za katere se predvideva, da ostanejo na kmetiji. Oni, ki pozneje odidejo v službe, morajo povrniti stroške šolanja državi. Prosilci za plačujoča mesta pa vložé prošnje do 15. septembra direktno na upravo zavoda. Tudi ti morajo biti kmetski sinovi in kot taki plačajo sedaj 150 D na mesec, le dva smeta biti iz drugih stanov, plačata pa po 300 Din mesečno. Privatni gojenci smejo biti tudi starejši in tudi iz drugih oblasti. Primerno je, da gospodarsko bolje situirani zaprosijo takoj za privatna mesta, ker se je lani dogodilo, da radi številne priglasitve na prosta mesta ti sploh niso bili sprejeti v zavod. — K prošnji se morajo priložiti sledeči dokumenti: krstni list, domovnica, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo, nravstveno spričevalo, potrdilo staršev, da ostane sin doma in potrdilo občine ali davčne oblasti glede obsega posestva starišev in višine zemljiškega davka, plačujoči tudi potrdilo starišev, da bodo plačevali redno oskrbnino. — Direktor: inž. Petkovšek l. r.

Hmeljarsko predavanje v Vojniku. Na prošnjo tukajšnje kmetijske podružnice je prišel v nedeljo, dne 31. jul., predavat o hmeljarstvu g. nadučitelj Anton Petriček iz Žalca. G. Petriček nam je v svojih uvodnih besedah povedal,

---

Galicija. Da naša Galicija ne bo zaostala dne 11. sept. za drugimi slovenskimi župnijami, je pokazal shod SLS, ki se je vršil pri nas v nedeljo, dne 31. julija. Po ranem sv. opravilu je otvoril shod pod milim nebom oblastni poslanec g. Davorin Kranjc in podal besedo tajniku SLS v Celju. V kratkem in jedrnatem govoru nam je tajnik g. Ivo Peršuh orisal politični položaj v državi, označil stranke, ki moledujejo med nami za krogljice in povdaril važnost predstoječih volitev. Po shodu smo za načelnika naše krajevne SLS izvolili oblastnega poslanca g. Davorina Kranjca, za podnačelnika pa domačega provizorja č. g. Kramaršiča. Galicija zaupa svojemu voditelju g. dr. Korošču in njegovim tovarišem poslancem in bo to zaupanje dne 11. septembra tudi v dejanju pokazala, ko bo složno volila 1. škrinjico!

Volilni shod SLS v Svetini pri Celju. Volilni shod za državnozborske volitve priredi naša stranka na Svetini v nedeljo, dne 7. t. m., po prvem sv. opravilu v prostorih g. Klinarja. Govorita gg. dr. Voršič in tajnik Peršuh iz Celja. Vrli Svetinjčani pridejo vsi!

Naša društva.

Maribor. Katoliška Omladina priredi v nedeljo, dne 7. t. m., vrtno veselico na stavbišču Omladinskega doma v Cvetlični ulici 28. Vsi prijatelji poštene zabave uljudno povabljeni! Začetek ob 4. uri popoldne. — Odbor.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo, dne 14. avgusta, na lovrenčko nedeljo, ima tukajšnji orlovski odsek svojo prireditev. Predpoldne skupna udeležba Orlov pri slovesni službi božji. Popoldne po večernicah pa je javni telovadni nastop na Kovačičevem dvorišču. Nastopijo člani, lepa vrsta mladcev ter četa naših najmanjših, naših Orličev, z raznimi točkami. Lepo in veselo jih bo gledati. Na prireditvi govori tukajšnji rojak č. g. Granfola, kaplan v Celju, in še drugi. Naša dekleta bodo pa nudile občinstvu sladke okrepčilne pijače ter dobrega peciva. Po prireditvi licitacija dobitkov. Pri nastopu svira svetinjska godba. Ta popoldne vsi med našo orlovsko mladino!

Sv. Trojica v Slov. gor. Verski shod naših mož in prva pevska prireditev zborov od Sv. Antona, Sv. Benedikta in Sv. Jurija sta zadnjo nedeljo krasno uspela. Bil je to dan splošnega veselja in navdušenja. Obširnejše poročilo prinesemo prihodnjič.

Čadram. Tukajšnji orlovski odsek vprizori v nedeljo, dne 7. t. m., ob treh popoldan pretresljivo ljudsko igro: »Razvalina življenja«. Pisatelj Finžgar je znan kot najboljši poznavalec priproste ljudske duše, zato je ravno med priprostim narodom ta igra najbolj na mestu. Pridite!

Šmartno ob Paki. Kres prosvete je vzplamtel tudi pod prijazno Oljko. Dne 7. t. m. obhaja naše Prosvetno društvo svojo 30letnico. Ta dan bo pokazal, kako imenitno kulturno nalogo vršijo ravno naša prosvetna društva. Nobenega šuma, nobenih paradnih nastopov, tiho in skrito je njihovo delovanje med narodom, pa vendar lahko mirno trdimo, da so prosvetna društva matica vseh organizacij in ognjišče vsega napredka. Slavnost se bo vršila s sledečim vsporedom: Dopoldne ob 10. uri slovesna služba božja, katere se udeležijo vsi člani z mladinskim odsekom. Sveto mašo in slavnostni govor bo imel ustanovitelj društva č. g. Ivan Doberšek, sedaj župnik v Sevnici ob Savi. Popoldne ob pol treh nastopi najprej domači pevski zbor, nato se v kratkih besedah objasni 30letno delovanje društva in se ustanovitelju izroči častna diploma. Kot zastopnik Prosvetne zveze pride na slavnost znani mladinoljub g. dr. Ivan Prijatelj, ki nam bo v posebnem govoru pojasnil pomen prosvetnega dela. Po govoru vprizorijo člani na novem društvenem odru zelo priljubljeno igro »Mlinar in njegova hči« v petih dejanjih. Nazadnje nam zopet zapojejo domači pevci več lepih pesmi. Na prireditvenem prostoru bo poskrbljeno tudi za potrebna okrepčila. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu pod župnijskim kozolcem. Vsi prijatelji mladine, vsa sosedna prosvetna in orlovska društva, zlasti možje in mladeniči domačini pridite, da se ogrejete ob tem kresu za lepo in plemenito prosvetno delo. Gostje iz drugih župnij imajo ugodno železniško zvezo.

Vojnik. Tukajšnji orlovski odsek priredi v nedeljo, 4. septembra, veliko tombolo. Za enkrat poročamo samo to, da imamo izredno veliko in lepih dobitkov. Segajte pridno po srečkah, da boste tudi Vi deležni velike sreče, katera Vas skoro gotovo doleti, ako kupite par srečk naše bogate tombole.

Kostrivnica. Tukajšnji Orel priredi ob svoji petletnici obstoja dne 15. avgusta javni nastop in sicer s sledečim sporedom: Ob enih popoldne se zberemo skupaj na Podplatu, nato odkorakamo v sprevodu z godbo na čelu v Kostrivnico k večernicam. Po večernicah odhod na telovadišče. Izvajale se bodo proste vaje članov in članic, naraščaja in gojenk, lahka atletika in orodna telovadba. Vsi prijatelji orlovstva se vabite, da pridete gledat, kaj znajo naši fantje, Orli in Orlice. Ker bo vstopnina čisto mala, gotovo ne bo nobenemu žal, če si ogleda to slovesnost. Bog živi!

Viničarski vestnik.

Iz centrale. V min. mesecu sta umrla dva člana Strok. zveze viničarjev in sicer tov. Panič Jakob, viničar v Vuzmetincih, in Škrjanec Mihael, viničar v Brebrovniku, oba od skupine Sv. Miklavž pri Ormožu N. p. v m.! — Ker je s 1. julijem potekel čakalni rok za izplačevanje nezgodnih in posmrtinskih podpor iz ustanovljene Vzajemne samopomoči naše organizacije, se je izplačalo družinam umrlih članov po 300 Din vsaki. Gotovo jim je ta denar dobro došel. Zato naj ne bo viničarja, ki ne bi bil član naše organizacije, ker noben ne ve, kje in kedaj ga nesreča počaka in ravno tedaj, ko je najmanj pripravljen!

Javna zahvala! Podpisani bi moral že pred leti plačati neke kazenske stroške, kar pa nisem mogel, ter se je dosedaj nabralo skupaj 1800 Din. Nimam pa kot viničar razen štirih nedorastlih otrok prav nobenega premoženja, in ker je zadnji čas oblast zelo pritiskala na mene, sem že bil skrajno obupan. V takem položaju sem se obrnil za posredovalno pomoč na Strokovno zvezo viničarjev, katere centralni tajnik, oblastni poslanec tov. Rozman mi je pomagal s prošnjo, tako, da se mi je celotna svota 1800 Din odpustila. Dolžnost, pred vsem pa hvaležnost mi narekujeta, da se zategadelj javno zahvalim za posredovanje naši stanovski organizaciji, vsem viničarjem pa kličem: Samo v Strokovni zvezi viničarjev je naše edino pribežališče, naš dom. — Franc Hojnik (lastnoročni podpis), viničar, Podgradje pri Ljutomeru.